

Юліана Петровська
Національний університет “Львівська політехніка”,
кандидат архітектури,
старший викладач кафедри дизайну та основ архітектури
e-mail: yuliana.r.petrovska@lpnu.ua
orcid: 0000-0001-8519-7065

ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧОГО ШЛЯХУ ВИДАТНОГО ПРОФЕСОРА ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ АНТОНА ПОПЕЛЯ

© Петровська Ю., 2020

<https://doi.org/10.23939/sa2020.01.032>

Висвітлено формування та розвиток традиції вшанування пам'яті вчених Львівської архітектурної школи, на прикладі відзначення 100-річчя з дня смерті відомого скульптора-монументаліста, професора Львівської політехніки Антона Попеля, в рамках міжнародної наукової конференції “Антон Попель та Львівська архітектурно-художня школа зламу XIX–XX ст.” у грудні 2010 року. Наукова публікація демонструє, що проведення наукових заходів, приурочених пам'яті видатним діячам Львівської політехніки минулого, є важливим чинником формування та розвитку національної самосвідомості молодого покоління педагогів та студентів Університету.

Ключові слова: Львівська архітектурна школа, видатні вчені, ювілейні заходи, Антон Попель, архітектурно-художня спадщина.

Постановка проблеми

Цього року виповнюється 110 років від дня смерті відомого львівського скульптора Антона Попеля другої половини XIX–початку XX століття. Його скульптурна спадщина та багатий досвід в оздобленні будівель свідчили про його видатний таланти як майстра монументальної скульптури. У скульптурних роботах майстра тісно переплетені різні стильові напрями. Антон Попель часто працював над скульптурним декором львівських будинків, тим самим уміло пов'язував їх з архітектурою. Важливим та актуальним є донесення до громадськості проблем збереження архітектурної та скульптурної спадщини початку XX століття. На сьогодні, велика творча спадщина Антона Попеля потребує висвітлення не лише у наукових колах та інституціях, оскільки часто потребує збереження та залучення професійних фахівців для проведення відновлювальних робіт.

Внесок Антона Попеля, як окремої особистості, у розвиток Львівської архітектурної школи є не менш важливим. Його педагогічний досвід становить понад двадцять років у стінах Політехнічної школи. Своїм навичками та знаннями у проектуванні, скульптурному оздобленні будівель та створенні монументальної скульптури ділився із студентами на курсі “Моделювання”.

Роль творчої особистості, що заклала фундамент у розвиток архітектурної школи, а також сформувала обличчя львівської скульптури наприкінці XIX – на початку XX ст., є безумовно помітним та вагомим явищем. Традиції вшанування пам'яті визначних особистостей та подій стають необхідністю історичного осмислення, передачею досвіду та знань про минуле новим поколінням. У цьому питанні заклади вищої освіти завжди були рішучими та ініціативними. Тут формувалася науковий осередок, центр творення науки та інновацій, тому вшанування видатних діячів чи випускників Університету був і залишається виявом самосвідомості, громадянської позиції та самоідентифікації вищого навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Польські та українські науковці знайомлять нас із біографічними даними Антона Попеля, а також з його мистецькою спадщиною у довідкових, енциклопедичних та наукових виданнях, зокрема “Pamiętnik towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie” (Swieykowski, 1904), “Pamiętnik wzniesienia i odsłonięcia pomników Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Puławskiego” (1910) (Piątkowski, 1911), “Antoni Popiel – Twórca pomnika Mickiewicza” (Biriulow, 2003), в польському біографічному словнику (Błoński, 1983), у публікації часопису “Nasz kraj” (Rolle, 1904). Після проведення Інститутом архітектури наукової конференції “Антон Попель та Львівська архітектурно-художня школа зламу ХІХ–ХХ ст.”, організаційний комітет видав збірник матеріалів міжнародної конференції, а окремі її учасники опублікували ряд наукових статей у збірниках фахових видань України (Бірюльов, 2012), (Petrovska, 2012), (Петровська, 2014), (Петришин та Петровська, 2011) (Лінда, 2015), (Білінська, 2013), (Идак, 2014) та інші.

Мета статті

Мета статті – визнати важливість продовження спогадів про видатних учених, талановитих педагогів й організаторів освітнього процесу у Львівській архітектурній школі, і тим самим засвідчити неперервність освітніх традицій. Формування традицій вшанування пам’яті видатних вчених, митців Львівської архітектурної школи, піднесення національної самосвідомості, шляхом проведення наукових заходів, приурочених ювілейним дням народження чи смерті видатних діячів.

Виклад основного матеріалу

Відзначення 100-річчя з дня смерті відомого скульптора-монументаліста, професора Львівської політехніки Антона Попеля відбулось у Національному університеті “Львівська політехніка” у грудні 2010 року. Для вшанування пам’яті митця в Інституті архітектури відбулась міжнародна наукова конференція “Антон Попель та Львівська архітектурно-художня школа зламу ХІХ–ХХ ст.”, спільно організована кафедрами дизайну та основ архітектури і реставрації та реконструкції архітектурних комплексів. В актовій залі головного корпусу Львівської політехніки відбулось урочисте відкриття міжнародної конференції та фотовиставки робіт відомого скульптора.

Рис. 1. Афіша конференції (Автор Ю. Петровська)

Рис. 2. Перше пленарне засідання конференції. Актова зала головного корпусу Львівської політехніки (Фото Ю. Петровської)

Голова організаційного комітету професор Черкес Богдан Степанович відкрив перше пленарне засідання із доповіддю “Архітектурна освіта між інновацією і традицією”, в якій зазначив, що аналіз творчості саме покоління архітекторів і художників зламу ХІХ–ХХ століть є особливо актуальним у наш час. Розвиток та висвітлення високої освіченості, інновацій та традицій мислення, синтез мистецької і технічної складових підготовки архітектора, дали позитивні результати, що привели до одного із найяскравіших етапів у розвитку світової архітектури.

Професор *Галина Петришин* охарактеризувала традиції мистецької освіти у Львівській архітектурній школі, а також історію її формування та реорганізаційні зміни. Науковець, професор *Віктор Проскураков*, розглянув розвиток сучасних просторово-середовищних та прогресивних типологічних ідей Львівською архітектурною школою, через внесок студентів та викладачів кафедри дизайну архітектурного середовища у пошук сучасних ідей розвитку центральної частини Львова, які було реалізовано у роботах українсько-німецького, польського, австрійського проектних семінарів.

Організаційний комітет також очолили проф. Бевз М. В., доц. Бірюльов Ю. О., канд. фіз.-мат. наук. Іванків Я. Л. (Західний науковий центр академії наук України), проф. Петришин Г. П., секретар конференції – Петровська Ю. Р.

Протягом першого пленарного засідання, яке відбулось третього грудня 2010 року, архітектори, мистецтвознавці, скульптори, історики висвітлювали біографічні дані Антона Попеля, його творчу, педагогічну діяльність. Учасники згадували його як одного із найвідоміших львівських скульпторів кінця XIX–початку XX ст., котрий займався оздобленням львівських будинків, майстерно пов'язуючи їх з архітектурою. Антон Попель виконав оздоблення таких знакових споруд Львова як Академічний театр опери і балету ім. Соломії Крушельницької, колишнього Промислового музею, Головного залізничного вокзалу, готелю “Жорж” та інших будівель. Справжнім успіхом скульптора стала реалізація пам'ятника Адаму Міцкевичу у Львові у 1904 році.

Серед доповідачів, кандидат мистецтвознавства *Юрій Бірюльов*, який ознайомив учасників з біографічними даними видатного майстра львівської монументальної скульптури, а також проілюстрував всі об'єкти авторства Антона Попеля. *Василь Стрільчук*, директор Бродівського історико-краєзнавчого музею, систематизував та висвітлив матеріали, пов'язані з проживанням і навчанням Антона Попеля у Бродах. Показав історію виникнення відомого твору скульптора – пам'ятника Ю. Коженевському у Бродах та проблему подальшої долі цього монумента. Львівський дослідник *Ігор Сьомочкін* продемонстрував творчість Антона Попеля на тлі загальних тенденцій в європейській скульптурі кін. XIX – поч. XX ст. Доцент *Світлана Лінда* охарактеризувала творчість Антона Попеля у контексті репрезентації ідеї “архітектури, що говорить”, оскільки архітектура другої половини XIX ст. була наділена глибоким інформаційним змістом, а архітектурна форма стала тяжіти до символічної метафори, породжуючи складні асоціації. Також у символізм архітектурного образу будівлі активно залучався скульптурний декор. Дослідниця зазначила, що виконані А. Попелем композиції на фасадах знакових будівель Львова продемонстрували не лише високу професійну культуру скульптора, але й стали органічними частинами їх складної семантичної програми. Доцент *Ореста Ремешило-Рибчинська* та її колега *Маргарет Вйорал-Чатка* з Відня проаналізували вплив мистецьких шкіл Кракова та Відня на подальшу професійну діяльність Антона Попеля у Львові. Група науковців кафедри містобудування *Тетяна Максимюк*, *Володимир Дідик* та *Степан Тунісь* розкрили творчість скульптора Антона Попеля та Арнольда Рерінга над створенням Першої крайової виставки 1894 р. у Львові. *Юрій Криворучко* охарактеризував роль пам'ятників у містобудівній структурі Львова, оскільки вони виступають містобудівними орієнтирами, акцентами або домінантами залежно від містобудівної ситуації, де вони розміщуються. *Володимир Сколоздра* розвинув цю тему та виступив з доповіддю “Проблеми розташування пам'ятників у Львові (на прикладі конкурсу на пам'ятника митрополиту Андрею Шептицькому)”. Професор *Пйотр Шуберт* з Кракова підтримав доповідачів та продемонстрував порівняльне дослідження пам'ятника Адаму Міцкевичу у Львові на тлі інших монументів поетові. Науковець *Мар'яна Долинська* торкнулась питання передумов формування місця площі, де на початку XX ст. було споруджено пам'ятник Адамові Міцкевичу та проаналізувала ідеологічну ситуацію у Львові зламу XIX–XX ст. Доцент *Уляна Іваночко* розкрила теоретичні положення архітектури та містобудування і просторові концепції розвитку Львова кінця XIX – початку XX століть. Доцент *Христина Ковальчук* виступила із доповіддю “Пам'ятник Адаму Міцкевичу як домінанта центральної площі у Львові”, розглянувши основні засади формування та розвитку

площі Адама Міцкевича у Львові та аналіз формуючих її споруд. Дослідниця *Тетяна Клименюк* простежила творчість видатного скульптора через призму розмаїття суперечливих втілень у творах митців ХХ – поч. ХХІ ст., та проаналізувала явища, що відбуваються у мистецтві сьогодення. Охарактеризувала урбаністичний живопис, який народжується там, де художника надихає Місто, яке володіє чималим енергетичним потенціалом. Акцентовано увагу на потребі реставрації цілісного образу української культури і мистецтва, глибокого осмислення процесів, які відбуваються в сучасному українському мистецтві.

У холі другого поверху, перед актовю залом всі охочі могли оглянути фотовиставку робіт відомого скульптора (рис. 3). Після урочистого першого пленарного засідання конференції учасники мали змогу взяти участь у панахиді та покладанні квітів на могилі скульптора на Личаківському кладовищі Львова (поле поховань № 57).

Рис. 3. Фотовиставка робіт відомого скульптора Антона Попеля (Фото Ю. Петровської)

Друге пленарне засідання наукової конференції відбулось четвертого грудня у навчальному корпусі Національного університету “Львівська політехніка” № 19 (вул. Князя Романа, 3). На початку засідання викладачами кафедри реставрації та реконструкції архітектурних комплексів була проведена оглядова екскурсія, яка ознайомила учасників конференції із творами Антона Попеля в інтер’єрах будівлі (рис. 4).

Відкрив друге пленарне засідання завідувач кафедри реставрації і реконструкції архітектурних комплексів Інституту архітектури, професор *Бевз Микола Валентинович*. У своїй доповіді він визначив проблеми та завдання реставрації і консервації скульптурних творів Антона Попеля, які є або окремими пам’ятниками, або скульптурним оздобленням фасадів будівель. Група науковців *Олена Стасюк*, *Олег Рибчинський* та *Василь Петрик* долучились до дискусії та ознайомили учасників із новими матеріалами історико-архітектурних та реставраційних досліджень Палацу правосуддя у Львові (тепер – навчальний корпус № 19 Національного університету “Львівська політехніка”), проведеними у 2007–2010 роках. Доцент кафедри дизайну та основ архітектури *Тетяна Казанцева* провела стилістичний та композиційний аналіз фасадів львівських споруд, оздоблених скульптурами та барельєфами А. Попеля, та зацентувала увагу на значенні цих творів у композиційній побудові фасадів львівських будівель. Науковці *Віолетта Радомська* та *Іванна Тиртич* проаналізували творчість А. Попеля в контексті декору інтер’єрного середовища костелу монастиря сестер Кармеліток Босих у Львові. Професор *Галина Петришин* та *Емілія Станіславська* висвітлили післявоєнну долю пам’ятника польському поету Корнелію Уейському, встановленого у Львові (1901), проте переданого польському уряду після Другої світової війни (1950), в рамках радянсько-польського договору про взаємне повернення культурних цінностей. Доцент *Оксана Білінська* виступила із доповіддю “Застосування архітектурного ордеру в творах

Антон Попеля”. Дослідниця *Юліана Петровська* висвітлила період навчання Антона Попеля. Він був учнем представників Краківської школи, зокрема Валерія Гадомського, Владислава Лучкевича, представників Віденської школи Едмунда фон Гельмера та Оттона Кьонігема, котрі вплинули на творчість молодого скульптора. Також педагогом Антона Попеля у Львівському періоді навчання був Леонард Марконі, який зумів передати йому теоретичні знання, багатий досвід проектування та залучив до співпраці. Згодом його педагогічна діяльність у Технічній академії була не менш значимою, адже свої вміння скульптурного оздоблення реальних об’єктів він зумів передати своїм учням. Доцент *Юлія Ідак* зацікавила учасників конференції дослідженням архітектурно-розпланувального вирішення будинку провідного львівського скульптора Антона Попеля. Здобувши славу і користуючись успіхом, він у 1902 р. збудував житловий будинок з майстернею, інакше званий вілла “Сулими”. Проект виконувався в архітектурному бюро Івана Левинського архітектором Владиславом Годовським. Принцип функціональної раціональності вплинув на об’ємно-просторову композицію архітектурної форми, що зумовило асиметрію плану і загального об’єму. Дослідник *Руслан Серцелевич* розглянув герби Королівства Галичини і Володимирії (1772–1918 рр.) як архітектурну деталь в оздобленні будівель міста Львова, оскільки представлені ним зразки гербів у вигляді фасадних барельєфів відображали основні тенденції у змінах архітектурно-мистецьких стилів XIX – початку XX ст.

Рис. 4. Оглядова екскурсія у 19-му навчальному корпусі. Алгоритична скульптура “Правосуддя” та фігури двох левів у вестибюлі корпусу авторства Антона Попеля (Фото Ю. Петровської)

Відзначення ювілею видатного Львівського скульптора, професора Технічної академії Антона Сулими Попеля – це ще одна нагода оцінити його внесок у розвиток монументальної скульптури кінця XIX–початку XX століть, а також вшанувати пам’ять визначної особистості, яка займає чільне місце у плеяді митців Львівської архітектурної школи. Його життя та наукова діяльність є взірцем відданості улюбленій справі та покликанням. Вагомий внесок у проведенні наукових заходів, щодо відзначення пам’ятних подій виконує Національний університет “Львівська політехніка”. Навчальний заклад активно долучається до святкування та формує серію пам’ятних, біобібліографічних видань, монографій, присвячених ювілейним датам видатних діячів Університету. Поряд з тим Інститут архітектури та дизайну проводить наукові семінари, конференції, художні виставки, які популяризують історичну спадщину Львова, а також її визначних діячів. У рамках цих заходів у 2015 р. проведено науково-практичну конференцію до святкування 180-річчя від дня народження львівського скульптора Леонарда Марконі, професора та завідувача кафедри рисунку і моделювання Технічної академії. У 2018 році відбулось святкування та проведення міжнародної конференції “Архітектурне середовище міста: вчора, сьогодні, завтра”,

присвяченої 90-літтю професора Андрія Рудницького, на якій презентували монографію “Андрій Рудницький: архітектурний портрет на фоні епохи”, виданої за редакцією проф. Черкеса Б. С та доц. Диди І. А. Цього ж року була проведена всеукраїнська наукова конференція “Історія архітектури та художні дисципліни у підготовці фахівця-архітектора: значення і перспективи”, присвячена світлій пам’яті доцента Романа Липки. Організована виставка художніх робіт викладачів кафедри дизайну та основ архітектури та виданий біобібліографічний довідник. У 2019 р. з нагоди святкування Року Івана Левинського у Львові, відбулася міжнародна наукова конференція “Освіта, пам’ять, місто”, організована з метою вшанування 100-річчя з дня смерті видатного будівничого, архітектора, професора Політехнічної школи. В межах заходу проведено виставку художніх робіт учасників. За підсумками роботи опубліковано збірник тез та матеріалів конференції, в яких розглянуто питання, що торкаються діяльності та визначного внеску професора Івана Левинського в сферах архітектурної освіти, науки і практики.

Відкриття меморіальних таблиць відомим архітекторам та педагогам Львівської архітектурної школи відбулось у 2004 р. – Липці Роману Миколайовичу (автор Василь Кузьмич) та у 2018 р. – Рудницькому Андрію Марковичу (автор Федір Василенко), встановлених у головному корпусі Національного університету “Львівська політехніка” в знак пошани та пам’яті відомих діячів Інституту архітектури.

Висновки

Архітектурно-художня спадщина відомих митців Львівської архітектурної школи, серед яких Юліан Захаревич, Антон Попель, Леонард Марконі, Іван Левинський, Роман Липка, Андрій Рудницький та ін. – це професійне надбання, яким можуть пишатися сучасні покоління. Їхня наукова діяльність є взірцем відданості обраній справі й любові до рідного краю. Вшанування пам’яті видатних особистостей, що відійшли у вічність – це моральний обов’язок сучасників, а відзначення ювілейних подій та дат – це ще одна нагода оцінити їх внесок у становленні та розвитку Львівської політехніки.

Бібліографія

- Biriulow, Y., 2003. *Antoni Popiel – Twórca pomnika Mckiewicza*. Studia o artystach XVIII–XX wiku.– Toruń.
- Блоński P., 1983. *Popiel Antoni*. *Polski Słownik Biograficzny*. – Т. XXVII/3. – З. 114. – Warszawa.
- Petrovska Yu., 2012. Antoni Sulima Popiel – a student and a teacher. *Proceedings of the National Aviation University: scientific journal*. №2(51). Kyiv.
- Piątkowski R., 1911. *Pamiętnik wzniesienia i odsłonięcia pomników Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Puławskiego*. – Chicago: Nakładem i drukiem związku narodowego polskiego w północnej Ameryce.
- Rolle M., 1854–1904. *Antonie Popiel. Żeszyt, poświęcony “Towarzystwu szkoły ludowej”*. Nasz kraj. Zeszyt 11, Kraków.
- Swieykowski E., 1854–1904. *Pamiętnik towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie* / dr. Emmanuel Swieykowski. Kraków: Wydanie Kraków MCMV nakładem towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie.
- Білінська, О. Б. 2013. Портали з ордерам у творчості А. Попеля. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. Архітектура. № 757. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
- Бірюльов, Ю. О., 2012. Видатний майстер львівської монументальної скульптури А. Попель. *Вісник національного університету “Львівська політехніка”*. Архітектура. №731. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
- Ідак Ю. В., 2014. Вілла Сулима. Історія створення. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті: збірка наукових праць*. №1. Харків: Видавництво ХДАДМ.
- Лінда С. М., 2015. Творчість Антона Попеля у контексті репрезентації ідеї архітектури, що говорить. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. №38. Київ: КНУБА.
- Петришин Г. П., Петровська Ю. Р., 2011. Творчий внесок митців Львівської політехніки в архітектурну спадщину Львова зламу XIX–XX ст. *Проблеми теорії і історії архітектури України*. Вип. 11. Одеса: Астропринт.

Петровська Ю. Р., 2014. Вклад Антона Попеля та його учнів у розвиток львівської скульптури. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті: збірка наукових праць*. №1. Харків: Видавництво ХДАДМ.

References

- Swieykowski E., 1854–1904. *Pamiętnik towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie* / dr. Emmanuel Swieykowski. Kraków: Wydanie Kraków MCMV nakładem towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie.
- Piątkowski R., 1911. *Pamiętnik wzniesienia i odsłonięcia pomników Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Puławskiego*. – Chicago: Nakładem i drukiem związku narodowego polskiego w północnej Ameryce.
- Rolle M., 1854–1904. *Antonie Popiel. Żeszyt, poświęcony "Towarzystwu szkoły ludowej"*. Nasz kraj. Zeszyt 11, Kraków.
- Błoński P., 1983. *Popiel Antoni. Polski Słownik Biograficzny*. – T. XXVII/3. – Z. 114. – Warszawa.
- Biriulow, Y., 2003. *Antoni Popiel – Twórca pomnika Mckiewiczza*. Studia o artystach XVIII– XX wiku.– Toruń.
- Biryulov, Y. 2012. Vydatnyy mayster lvivskoyi monumentalnoyi skulptury A. Popel. *Visnyk natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika"*. *Arkhitektura*. №731. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoyi politehniky.
- Petrovska Yu., 2012. Antoni Sulima Popiel – a student and a teacher. *Proceedings of the National Aviation University: scientific journal*. №2(51). Kyiv.
- Petrovska Yu., 2014. Vklad Antona Popelya ta yoho uchniv u rozvytok lvivskoyi skulptury. *Tradysiyi ta novatsiyi u vyshchiiy arkhitekturno-khudozhniiy osviti: zbirka naukovykh prats*. №1. Kharkiv: Vydavnytstvo KHDADM.
- Petryshyn H. P., Petrovska Yu. R., 2011. Tvorchyy vnesok mytsiv Lvivskoyi politehniky v arkhitekturnu spadshchynu Lvova zlamu XIX–XX st. *Problemy teoryy y ystoryy arkhitektury Ukrainy*. Vyp.11. Odesa: Astroprint.
- Idak Yu.V., 2014. Villa Sulyma. Istoryia stvorenniya. *Tradysiyi ta novatsiyi u vyshchiiy arkhitekturno-khudozhniiy osviti: zbirka naukovykh prats*. №1. Kharkiv: Vydavnytstvo KHDADM.
- Linda S.M., 2015. Tvorchist Antona Popelya u konteksti reprezentatsiyi ideyi "Arkhitektury, shcho hovoryt". *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannya*. №38. Kyiv: KNUBA.
- Bilinska, O.B., 2013. Portaly z orderom u tvorchosti A. Popelya. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika"*. *Arkhitektura*. № 757. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoyi politehniky.

Yuliana Petrovska

Національний університет "Львівська політехніка",
старший викладач кафедри дизайну та основ архітектури
e-mail: yuliana.r.petrovska@lpnu.ua
orcid: 0000-0001-8519-7065

THE RESEARCH OF CREATIVE PATH OF POLYTECHNIC SCHOOL PROFESSOR ANTON POPEL

© Petrovska Yu., 2020

This year we will commemorate 110th death anniversary of Anton Popel, the famous Lviv sculptor of the second half of the 19th century – beginning of the 20th century. His sculptural heritage and vast experience in the decoration of buildings evidenced his big talent as a master of monumental sculpture. Various style directions are closely interconnected in the works of sculpture of the master. Anton Popel often worked over the sculpture decorations of Lviv buildings thus skilfully connecting them with the architecture. It is important and crucial to raise the awareness of the general public about problems of preservation of the architectural and sculptural heritage of the early 20th century. At present, the rich heritage of Anton Popel not only requires publicity in the academic circles and institutions but often needs preservation and engagement of professional specialists for renovation works.

The article covers the process of origination and development of the tradition of honouring the memory of scientific workers of Lviv School of Architecture by the example of the commemoration of the 100th death anniversary of Anton Popel, the famous sculptor of monuments, professor of Lviv Polytechnic Institute, within the framework of the international scientific conference “Anton Popel and Lviv Architectural and Painting School at the Turn of the 20th Century” held in December 2010. The scientific publication demonstrates that holding academic events in honour of the memory of famous representatives of Lviv Polytechnic Institute of the past is an important factor of formation and development of the national self-consciousness of the young generation of the teaching staff and students of the University.

The contribution of Anton Popel into the development of the Lviv School of Architecture as a separate individual is equally important. He was teaching students of the Polytechnic School for over twenty years. He shared his skills and knowledge in design, sculptural decoration and creation of monumental sculptures with students on his course in Modelling.

The role of the creative personality who laid the foundation for the development of the architectural school and formed the image of Lviv sculptural arts of the end of the 19th century – early 20th century is undoubtedly noticeable and significant. Traditions of honouring the memory of prominent personalities and events become a necessity of historical comprehension, experience and knowledge exchange with new generations. Higher education institutions were always decisive and initiative in this issue. They formed an academic centre, a centre of the generation of science and innovations, therefore the honouring the memory of prominent figures and graduates of the University was and remains a manifestation of self-consciousness, civic position and self-identification of a higher education institution.

Commemoration of the anniversary of Anton Sulyma Popel – Lviv sculptor, professor of the Technical Academy – is another chance to assess his contribution into the development of monumental sculpture of the end of the 19th century – early 20th century, as well as to honour the memory of the great personality who holds a prominent position in the pleiad of Lviv School of Architecture. His life and academic activity is a sample of dedication to the cause and mission. Honouring the memory of prominent personalities of the past is a moral obligation of the contemporaries, and commemoration of anniversary events and dates is another chance to assess their contribution into formation and development of Lviv Polytechnic University.

Key words: Lviv School of Architecture, prominent scientists, anniversary events, Anton Popel, architectural and artistic heritage.